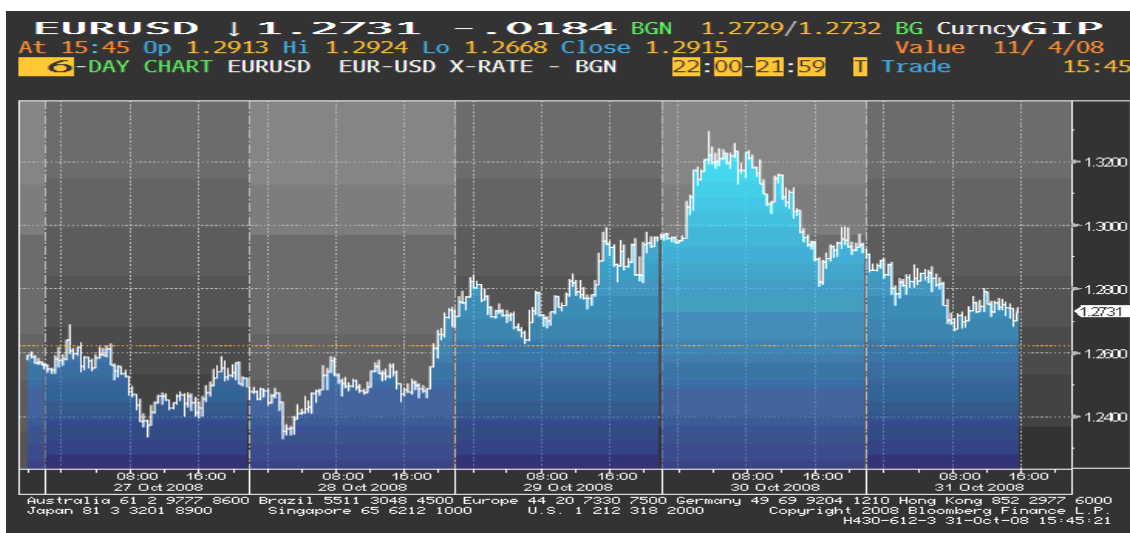

EUR/USD

Početak ovog izvještajnog perioda kurs EUR/USD se kretao oko 2-godišnjeg minimuma kako su investitori nastavili da smanjuju obim "carry trade-a" na uzburkanom finansijskom tržištu. Do utorka popodne ovaj kurs se kolebao oko pomenute vrijednosti, da bi zatim počeo da raste. Pozitivan trend kursa bio je aktuelan i tokom sredine sedmice, a najviše zahvaljujući očekivanjima da će FED na aktuelnom zasijedanju smanjiti kamatnu stopu možda za čak 75 baznih poena. Odluka FED-a da smanji kamatnu stopu za 50 bp, odnosno na 1%, podstakla je dalje slabljenje dolara u odnosu na euro. Međutim, od četvrtka je američka valuta, ipak počela da jača, a kurs EUR/USD da se kreće nadolje. Glavni uzrok kretanja dolara ka rekordnom mjesečnom rastu u odnosu na euro bili su znakovi globalne recesije koji podstakli investitore da prodaju valute sa višim prinosima. Kurs EUR/USD je pao do kraja ovog izvještajnog perioda.

Kurs EUR/USD je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 1,2624, a na zatvaranju tržišta u petak 1,2725.

GBP

Na samom početku ovog izvještajnog perioda kurs EUR/GBP je jačao, i to, prije svega, zbog objavljivanja podatka da su cijene nekretnina u Velikoj Britaniji u oktobru zabilježile najveći pad od 2001. godine, što je dovelo do približavanja sterlinga rekordnom minimumu u odnosu na euro. Već u ponedjeljak popodne sterling je počeo da se oporavlja u odnosu na euro zbog spekulacija da će rastuće cijene na tržištu akcija povećati tražnju za britanskom valutom. Oporavak cijena akcija podržao je pozitivan trend sterlinga i u nastavku sedmice. Kratkotrajni prekid rasta sterlinga i skok kursa zabilježen je u srijedu popodne. U petak su objavljeni podaci o padu povjerenja britanskih potrošača u septembru, kako zbog straha vezanog za stabilnost bankarskog sektora, tako i zbog stanja u cjelokupnoj ekonomiji. Ovaj podatak je doveo do jačanja kursa EUR/GBP, obzirom da je sterling značajno pao.

Kurs EUR/GBP je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 0,79285, a na zatvaranju tržišta u petak 0,79220.

JPY

Nakon kolebanja početkom sedmice, kurs EUR/JPY je ubrzo počeo da raste, kako je jen nastavio da pada u odnosu na euro. Uzrok slabljenja japanske value bio je oporavak cijene akcija na azijskim tržištima, što je investitorima povratilo povjerenje u visokopriносnu aktivu. Jen je oslabio i uslijed spekulacija da će BoJ, prvi put od marta 2004. godine, prodavati svoju valutu u cilju pomoći izvoznicima. Očekivanja da će BoJ smanjiti kamatnu stopu, što se i desilo na sastanku održanom u četvrtak, sredinom sedmice su dodatno podržala slabljebnje jena i, samim tim, rast kursa EUR/JPY. Međutim, značajan pad akcija u Tokiju obnovio je sumnje u rizičnu aktivu, tako da je japanska valuta od četvrtka počela da raste. Na samom kraju sedmice jen ponovo počinje da slabi, a kurs da se kreće naviše.

Kurs EUR/JPY je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 119,01, a na zatvaranju tržišta u petak 125,34.

Kretanje EUR prema USD, GBP, CHF i JPY

USD	max	1,2960	↑
	min	1,2494	
GBP	max	0,80330	↓
	min	0,78503	
CHF	max	1,4739	↑
	min	1,4435	
JPY	max	127,29	↑
	min	115,93	

↑ ↓ ⇨ Kurs na zatvaranju tržišta posmatranog u odnosu na kurs sa zatvaranja iz prethodnog period

REFERENTNE KAMATNE STOPE ZNAČAJNIJIH CENTRALNIH BANAKA

 6.50 %	 5.25%
NZD	AUD
 4.50%	 1.00%
GBP	USD
 2.25%	 3.75%
CAD	EUR
 2.25%	 0.30%
CHF	JPY

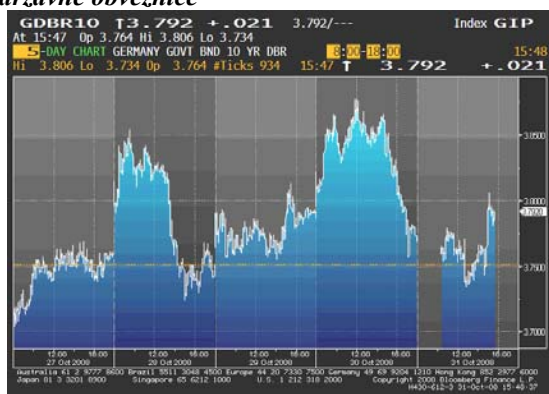
FED je, kao što se i očekivalo, na sastanku održanom 29. oktobra, smanjio kamatnu stopu na 1%, mada su zvaničnici FED-a izjavili da su spremni da i dalje nastave njeno smanjivanje kako bi redukovali rizik od usporavanja ekonomskog rasta.

Usljed Vladinog pritiska da se priključi globalnom odgovoru na najgoru finansijsku krizu u poslednjih 80 godina, i BoJ je, na sastanku održanom 30. oktobra, smanjila kamatnu stopu sa 0,5% na 0,3%, što je prvo smanjenje nakon sedam godina.

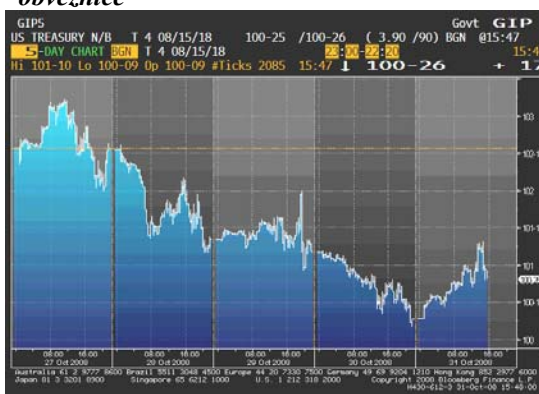
EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Početak sedmice cijene evropskih državnih obveznica su bile u padu kako je rast na tržištima akcija doveo do smanjenja tražnje za sigurnijim oblicima ulaganjima od strane investitora, pa su se 2-godišnji prinosi povukli sa 3-godišnjeg minimuma. Cijene obveznica su oslabile i kako je industrijsko istraživanje pokazalo da je povjerenje potrošača u Njemačkoj poraslo drugi mjesec zaredom, uslijed slabljenja cijene sirove nafte. U nastavku sedmice obveznice su zabilježile rast, ali je silazni trend u njihovom kretanju ubrzo nastavljen. Naime, izvještaj Vlade pokazao je da je rast potrošačkih cijena u Njemačkoj u oktobru usporen više od prvobitnih procjena. Nastavak jačanja na tržištima akcija širom svijeta, posebno nakon smanjenja kamatne stope Fed-a (na 1%) i BoJ-a (na 0,30%), uzrokovao je dalje smanjenje tražnje za obveznicama, čije su cijene podstaknute time nastavile da padaju. Pred kraj sedmice spekulacije da će ECB-a na redovnom zasjedanju koje će se održati 06. novembra smanjiti kamatnu stopu u cilju izbjegavanja recesije ekonomije euro zone uzrokovale su rast cijena evropskih državnih obveznica, pa su na kraju sedmice prinosi na 2- i 10-godišnje obveznice iznosili 2,45%, odnosno, 3,76%. Tokom ove sedmice 2-godišnji prinosi su pali za 19bp.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

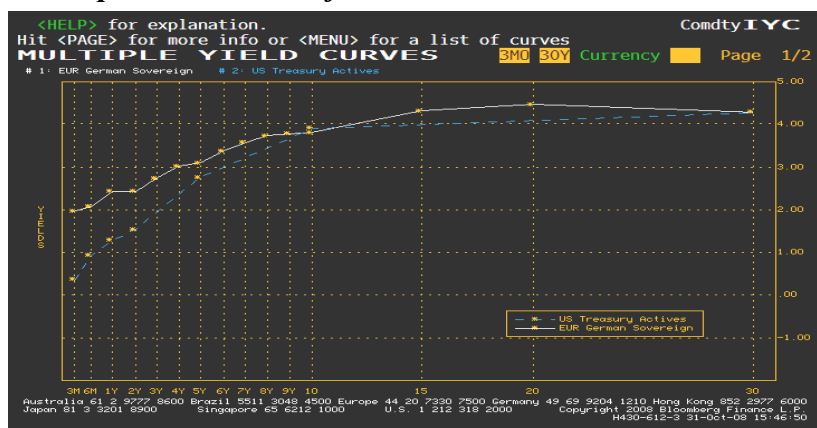

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Na tržištu američkih državnih obveznica u ovoj izvještajnoj sedmici uglavnom je bio prisutan negativan trend i početkom sedmice prinosi na 2-godišnje obveznice su nakon rasta od 8bp iznosili 1,54%, a 10-godišnji 3,69%, poslije rasta od 2bp. Ovo slabljenje predvođeno je padom cijena 2-godišnjih obveznica, kako su se trejderi pripremali za aukcije \$64 mlrd obveznica. Naime, američka Vlada je najavila 3 aukcije u cilju prikupljanja novca za \$700 mlrd vrijedan plan pomoći bankama. U ponedjeljak je trebala

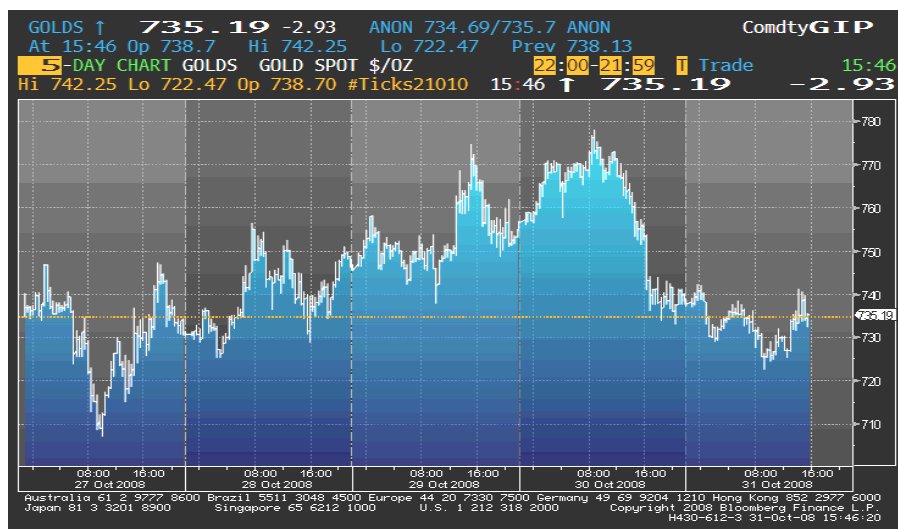
da se održi aukcija \$6 mlrd 5-godišnjih obveznica, u utorak aukcija od \$34 mlrd 2-godišnjih obveznica i u četvrtak aukcija od \$24 mlrd 5-godišnjih obveznica. U utorak su 2-godišnji prinosi nastavili da rastu dostižući 1,62%, a 10-godišnji 3,82%. Do slabljenja cijena obveznica doveo je i rast na azijskim tržištima akcija. Sredinom sedmice nakon što je na sastanku FeD-a kamatna stopa smanjena za 50bp, na 1%, i izjave o prisustvu rizika usporavanja ekonomskog rasta, američke državne obveznice su porasle, a prinos na 2-godišnje obveznice pao na 1,50%. Silazni trend na tržištu obveznica ubrzo je nastavljen, da bi na samom kraju uslijed spekulacija da će FeD na narednom redovnom zasijedanju koje će se održati u decembru opet smanjiti kamatnu stopu da bi se podstakla američka ekonomija, što bi bilo njeno sedmo smanjenje ove godine. Cijene su rasle i uslijed očekivanja da će izvještaj pokazati da je lična potrošnja pala u septembru po prvi put u posljednje dvije godine, pa je prinos na 10-godišnje obveznice pao za 5bp, na 3,91%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

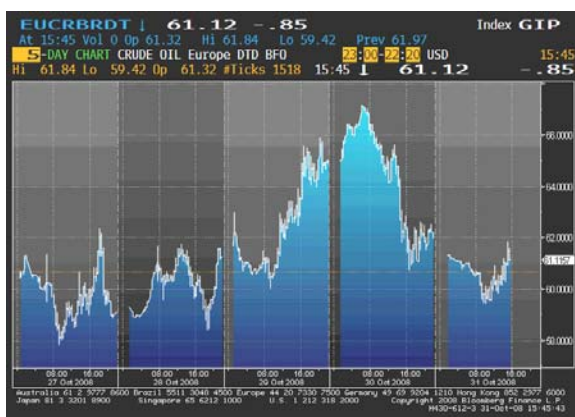
ZLATO

Iako se cijena zlata tokom vikenda značajno oporavila, početak nedjelje karakteriše pad, kako američka valuta nastavlja da jača. Već narednog dana, kako je došlo do oporavka cijena na tržištu akcija, cijena zlata bilježi rast, a trejderi su očekivali najavljeni smanjenje kamatne stope FeD-a i ekonomske podatke koji su trebali da odrede dalji pravac kretanja cijene ovog plemenitog metala. Rast eura u odnosu na dolar i podsticanje spekulativne kupovine u susret odluci, koju je FED trebao da donese u vezi visine referentne kamatne stope, uticalo je da se nastavi kretanje cijene zlata uzlaznom putanjom. U četvrtak cijena zlata je dostigla nivo od 1-nedeljnog maksimuma, jer se zlato tretiralo kao sigurna aktiva, nakon što je nafta nastavila da raste, a dolar zabilježio najveći jednodnevni pad u posljednje 23 godine. Na samom kraju nedjelje, kada je počeo da se prati trejding naftom i zlatom, cijena zlata je slabila i kretala se ka najvišem mjesečnom padu u posljednjih 25 godina, kada je i cijena sirove nafte bila u padu uslijed straha od recesije.

NAFTA

Na početku izvještajne nedelje cijena sirove nafte je bila na 17-mjesečnom minimumu, nastavljajući tako prošlonedeljni pad, koji je uzrokovan rastućom zabrinutošću da li se vlade mogu izboriti sa krizom koja prijete da odvuče globalnu ekonomiju u recesiju. Prošlog petka OPEC je donio odluku da smanji proizvodnju output-a, kako bi se spriječio dalji pad u cijeni sirove nafte, ali je očigledno da tržište nafte prati ekonomiju koja se trenutno nalazi u lošem stanju. Narednog dana bilo je prisutno kolebanje u cijeni, ali je zapažen blagi rast cijene od \$1, koja je dosegla nivo od \$64 po barelu. Na ovaj oporavak je uticao rast cijena na azijskom tržištu, jer su se investitori ponovo okrenuli kupovini akcija čija je cijena prethodno bila znatno oborena. Sredinom sedmice nastavljen je rast cijene sirove nafte, čime je okončan njen trodnevni pad, kako se tržište oporavilo uslijed aktiviranja „lovaca na niske cijene“ i nada da će Japan i FED smanjiti kamatnu stopu u cilju podsticanja ekonomskog rasta. Nakon smanjenja kamatne stope od strane FED-a na 1% i BoJ-a na 0,30%, cijena sirove nafte zabilježila je rast od 7% i dostigla nivo od gotovo \$70 za barel. Od četvrtka poslijepodne cijena sirove nafte je slabila, da bi na samom kraju nedjelje bila na putu da zabilježi najveći mjesečni pad od 1983. godine, uslijed zabrinutosti da će stanje u američkoj ekonomiji ugroziti potražnju za gorivom u zemlji koja je najveći svjetski potrošač energenata.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 59.10 min
Uto 61.06
Sri 64.24
Čet 61.97
Pet 64.40 max

Važniji ekonomski pokazatelji i događaji za prethodnu nedjelju:

DATUM	ZEMLJA	PODATAK	PERIOD	JEDINICA	PREDVIĐANJE	AKTUELNO STANJE	PRETHODNO STANJE
27. okt	US	Prodaja novih nekretnina	SEP	%MoM	-2.2	2.7	-11.5
	EU (GE)	Poslovna klima - IFO	OKT		91.0	90.2	92.9
28. okt	US	Povjerenje potrošača	OKT		52.0	38.0	59.8
	EU (GE)	Povjerenje potrošača – GfK	NOV		1.5	1.9	1.8
29. okt	US	Odluka FOMC-a o kamatnoj stopi	OKT 29		1.00	1.00	1.50
30. okt	US	Novi zahtjevi nezaposlenih	OKT 25	K=1.000	475K	479K	478K
	EU	Povjerenje potrošača	OKT		-20	-24	-19
	EU	Ekonomsko povjerenje	OKT		86.0	80.4	87.7
31. okt	EU	Stopa nezaposlenosti	SEP		7.5	7.5	7.5
	UK	Povjerenje potrošača – GfK	OKT		-36	-36	-32
	JP	Stopa nezaposlenosti	SEP		4.2	4.00	4.2
	JP	Kamatna stopa BoJ-a	OKT 31		0.50	0.30	0.50

Važniji ekonomski pokazatelji i događaji za narednu nedjelju:

DATUM	ZEMLJA	PODATAK	PERIOD	JEDINICA	PREDVIĐANJE	PRETHODNO STANJE
04. nov	EU	Indeks proizvodnih cijena	SEP	%MoM (%YoY)	-0.1 (8.0)	-0.5 (8.5)
	US	Fabričke narudžbe	SEP		-1.0	-4.0
05. nov	EU	Maloprodaja	SEP	%MoM (%YoY)	-0.4 (-2.2)	0.3 (-1.8)
	UK	Industrijska proizvodnja	SEP	%MoM (%YoY)	-0.2 (-2.2)	-0.6 (-2.3)
06. nov	EU	Objava kamatne stope ECB-e	NOV 6		3.25	3.75
	UK	Objava kamatne stope BoE	NOV 6		4.00	4.50
	US	Novi zahtjevi nezaposlenih	NOV 1	K=1.000	477K	479K
07. nov	US	Stopa nezaposlenosti	OKT		6.3	6.1
	US	Veleprodajne zalihe	SEP		0.3	0.8
	US	Potrošački krediti	SEP	B-mlrd	-\$0.4B	-\$7.9B

Izvori podataka:

Reuters

Bloomberg